

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

**WPROWADZENIE
DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

**NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM ROZWOJU
SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO**

ZA ROK OBROTOWY 2019

WPROWADZENIE

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (zwanym dalej też: NIW-CRSO) z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa (NIP: 701-078-05-75, REGON: 368854582) został powołany na mocy ustawy z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1813). Obecne zasady działania Instytutu reguluje powyżej przywołana ustawa oraz statut Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego nadany na mocy rozporządzenia z dnia 15 maja 2018 r. Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 989).

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego posiada osobowość prawną, jest agencją wykonawczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.). Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego powołany jest do realizacji zadań w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.).

Nadzór nad NIW-CRSO sprawuje Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w drodze rozporządzenia nadaje statut Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w którym określa: 1) szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Narodowego Instytutu, 2) organizację Narodowego Instytutu, 3) wartość majątku nieprzekraczającego kwoty 200 000 zł, powyżej którego rozporządzanie nim przez Dyrektora Narodowego Instytutu wymaga zgody Rady Narodowego Instytutu – mając na uwadze sprawne i efektywne zarządzanie środkami finansowymi i wykonywanie zadań.

Do zadań NIW-CRSO należy w szczególności:

- 1) realizacja działań na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności przez zwiększanie instytucjonalnej sprawności organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, ich niezależności oraz profesjonalizmu, przy jednoczesnym zachowaniu ich obywatelskiego charakteru;
- 2) wzmocnianie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności przez wspieranie pozyskiwania przez nie środków pozabudżetowych na działalność, której celem jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie rozwoju kadr, ze szczególnym uwzględnieniem wolontariuszy i społeczników.

Działalnością Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego kieruje Dyrektor, samodzielnie dokonuje czynności prawnych oraz reprezentuje go na zewnątrz. Od dnia 20 listopada 2017 r. obowiązki Dyrektora pełni Wojciech Kaczmarczyk. Dyrektor działa przy pomocy dwóch zastępców Dyrektora, Głównego Księgowego oraz Kierowników komórek organizacyjnych.

Sprawozdanie finansowe Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego za 2019 rok zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie są znane okoliczności i zdarzenia, które świadczyłyby o istnieniu poważnych zagrożeń dla kontynuowania przez jednostkę działalności w najbliższym okresie.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych wraz z groszami.

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Przyjęty rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym i trwa 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego jest dysponentem Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego. Fundusz jest państwowym funduszem celowym, który jest tworzony w celu wzmocnienia potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans.

Dysponent Funduszu prowadzi ewidencję środków finansowych przekazanych na rzecz Funduszu i wzywa organizacje, o których mowa w art. 27ab. ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, do przekazania środków na rzecz Funduszu.

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego stosowane są zasady rachunkowości określone dla podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

Zasady (polityka) rachunkowości w zakresie wymaganym przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości zostały wprowadzone przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

STOSOWANE METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW NA DZIEŃ BILANSOWY 31.12.2019 r.

Aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:

- 1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, jeśli NIW-CRSO pozyska wiedzę, że wartość niematerialna i prawna nie przyniesie w przyszłości w znacznej części lub w całości przewidywanych korzyści ekonomicznych;
- 2) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne przyjęte od Skarbu Państwa przyjmowane są na ewidencję wg wartości początkowej wynikającej z protokołów zdawczo - odbiorczych lub umów;
- 3) środki trwałe w budowie – w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;

Do amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stosuje się metody i stawki przewidziane ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.) z uwzględnieniem stawek według górnej ich granicy.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały lub wartości niematerialne i prawne wprowadzono do ewidencji, przy czym wysokość odpisów ustala się na początku na cały okres ich dokonywania. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową składników majątkowych lub postawienia ich w stan likwidacji, sprzedaży albo stwierdzenia niedoboru.

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne amortyzowane są zgodnie z zapisami przyjętej polityki rachunkowości, wprowadzonej w NIW-CRSO zarządzeniem nr 3/12/2018 Dyrektora NIW-CRSO z dnia 20 grudnia 2018 r.

- 4) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne – w wartości nominalnej;
- 5) rzeczowe składniki aktywów obrotowych – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy;
- 6) należności – w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności;

Nie rzadziej niż raz w roku, na ostatni dzień roku obrotowego dokonuje się analizy rozrachunków pod kątem ich realności i aktualizuje się je. Aktualizacji podlegają:

- a) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości;
- b) należności skierowane na drogę postępowania sądowego;
- c) należności których ściągalność jest wątpliwa bez względu na okres przeterminowania oraz przeterminowane, chyba że jest wiarygodna informacja o możliwości ich wyegzekwowania.

Odpisy aktualizujące należności są pomniejszane o wartość otrzymanych wpływów lub o kwotę umorzonych należności.

Odsetki od należności i zobowiązań, w tym również do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

- 7) zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, równych wartościom nominalnym i jako zobowiązania wykazywane są także niezidentyfikowane wpłaty beneficjentów oraz nierozliczone wpłaty z tytułu windykowanych należności;
- 8) rozliczenia międzyokresowe czynne – koszty dotyczące przyszłych okresów o wartości poniżej 1.000,00 zł oraz te same powtarzające się z roku na rok o porównywalnej wielkości, jako nie mające istotnego wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy, nie są rozliczane przez czynne rozliczenia kosztów lecz odnoszone są bezpośrednio w koszty okresu w dacie ich poniesienia;
- 9) rezerwy – w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości;
- 10) fundusze własne – w wartości nominalnej;
- 11) pozostałe aktywa i pasywa – w wartości nominalnej.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego prezentuje sprawozdanie finansowe przewidziane w załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości, z tym że nie sporządza rachunku zysków i strat według wzorów załączonych do ustawy o rachunkowości, lecz według rachunku zmian stanu funduszu, spełniającego funkcje rachunku zysków i strat dostosowanego do specyfiki działalności NIW-CRSO. Przepisami ustawy o rachunkowości nie określono struktury sprawozdania, które odzwierciedlałoby gromadzenie i wydatkowanie środków Instytutu. Żaden z ustalonych wzorów rachunku zysków i strat nie jest odpowiedni do prezentacji działalności NIW-CRSO i jej wyników. Rachunek przepływów pieniężnych NIW-CRSO został sporządzony metodą pośrednią.

Sprawozdanie finansowe Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego sporządzone jest łącznie z Funduszem Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego.

B I L A N S
NARODOWY INSTYTUT WOLNOŚCI - CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
na dzień 31.12.2019 roku

A K T Y W A

Poz.	Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2018
1	2	3	4
A	Aktywa trwałe	485 028,24	285 004,96
I	Wartości niematerialne i prawne	274 316,01	87 001,00
1.	Koszty zakończonych prac rozwojowych	0,00	0,00
2.	Wartość firmy	0,00	0,00
3.	Inne wartości niematerialne i prawne	274 316,01	87 001,00
4.	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
II	Rzeczowe aktywa trwałe	167 559,62	198 003,96
1.	Środki trwałe	167 559,62	198 003,96
	a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego)	0,00	0,00
	b) budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00
	c) urządzenia techniczne i maszyny	167 559,62	198 003,96
	d) środki transportu	0,00	0,00
	e) inne środki trwałe	0,00	0,00
2.	Środki trwałe w budowie	0,00	0,00
3.	Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00
III	Należności długoterminowe	0,00	0,00
IV	Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
1.	Nieruchomości	0,00	0,00
2.	Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
3.	Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	43 152,61	0,00
1.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0,00	0,00
2.	Inne rozliczenia międzyokresowe	43 152,61	0,00
B	Aktywa obrotowe	2 988 133,59	2 390 666,46
I	Zapasy	0,00	0,00
II	Należności krótkoterminowe	2 670 893,44	2 260 620,04
1.	Należności przejęte z tytułu udzielonych dotacji	2 401 263,81	1 584 890,20
2.	Należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00
	- do 12 miesięcy	0,00	
	- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
3.	Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	0,00	53,01
4.	Należności dochodzone na drodze sądowej	0,00	0,00
5.	Należności pozostałe	269 629,63	675 676,83
III	Inwestycje krótkoterminowe	263 806,33	130 046,42
1.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	263 806,33	130 046,42
	a) Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne:	263 806,33	130 046,42
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	36 436,35	0,00
	- inne środki pieniężne	227 369,98	130 046,42
	- inne aktywa pieniężne	0,00	0,00
2.	Inne inwestycje krótkoterminowe	0,00	0,00
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	53 433,82	0,00
C	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	0,00
D	Udziały (akcje) własne	0,00	0,00
	A K T Y W A O G Ó Ł E M	3 473 161,83	2 675 671,42

B I L A N S
NARODOWY INSTYTUT WOLNOŚCI - CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
na dzień 31.12.2019 roku

P A S Y W A

Poz.	Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2018
1	2	3	4
A	Fundusze własne	-96 146,07	-152 241,83
I	Fundusz NIW-CRSO	51 151,97	51 151,97
II	Fundusz rezerwowy	-203 393,80	0,00
III	Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych	0,00	0,00
IV	Zmiana stanu funduszu NIW-CRSO	56 095,76	-203 393,80
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	3 569 307,90	2 827 913,25
I	Rezerwy na zobowiązania	412 212,73	251 357,32
II	Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
III	Zobowiązania krótkoterminowe	2 715 219,54	2 291 550,97
1.	Zobow.z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	2 622,07	1 014,75
	- do 12 miesięcy	2 622,07	1 014,75
	- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
2.	Zobowiązania z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	0,00	0,00
3	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 200,00	0,00
4	Zobowiązania inne	2 686 376,12	2 274 456,77
5	Fundusze specjalne	25 021,35	16 079,45
IV	Rozliczenia międzyokresowe	441 875,63	285 004,96
1.	Inne rozliczenia międzyokresowe	441 875,63	285 004,96
	- długoterminowe	219 978,60	190 122,99
	- krótkoterminowe	221 897,03	94 881,97
	P A S Y W A O G Ó Ł E M	3 473 161,83	2 675 671,42

RACHUNEK ZMIAN STANU FUNDUSZU
NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
za okres od 01.01. - 31.12.2019 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Za rok 2019	Za rok 2018
1	2	3	4
A	Przychody z tytułu dotacji celowej oraz dotacji podmiotowej	122 429 423,22	82 291 154,29
1.	Dotacja podmiotowa, celowa i pomoc techniczna, przychody z tytułu wpłat organizacji pożytku publicznego.	122 429 423,22	82 291 154,29
B	Koszty działalności podstawowej	122 377 145,34	82 499 801,59
	Wydatki na zadania ustawowe	106 857 753,17	74 261 941,99
I	Wydatki na zadania realizowane przez inne jednostki	106 857 753,17	74 261 941,99
	Koszty działalności	15 519 392,17	8 237 859,60
I	Amortyzacja	151 737,00	12 446,58
II	Zużycie materiałów i energii	444 535,45	1 025 363,96
III	Usługi obce	5 377 583,50	2 320 002,04
IV	Podatki i opłaty	51 514,34	32 111,00
V	Wynagrodzenia	7 806 606,54	4 016 591,40
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	1 395 105,89	711 597,99
	- emerytalne	0,00	0,00
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	292 309,45	119 746,63
VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00
C	Zmiana stanu funduszu na działalności podstawowej (A-B)	52 277,88	-208 647,30
D	Pozostałe przychody operacyjne	0,00	0,00
I	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II	Aktualizacja odpisów wartości innych należności	0,00	0,00
III	Przychody z najmu lokali, rozliczenie za telefon, paliwo i inne	0,00	0,00
IV	Inne pozostałe przychody operacyjne	0,00	0,00
E	Pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00
I	Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II	Aktualizacja wartości należności z tytułu wpłat pracodawców	0,00	0,00
III	Aktualizacja wartości innych należności	0,00	0,00
IV	Inne pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00
F	Zmiana stanu funduszu na działalności podstawowej i pozostałej (C+D-E)	52 277,88	-208 647,30
G	Przychody finansowe	3 951,55	5 253,50
I	Dywidendy	0,00	0,00
II	Odsetki od lokat i środków na rachunkach bankowych	762,55	0,00
III	Pozostałe odsetki	3 189,00	0,00
IV	Zysk ze zbycia inwestycji (dyskonto bonów skarbowych)	0,00	0,00
V	Aktualizacja wartości należności z tytułu udzielonych pożyczek	0,00	0,00
VI	Inne przychody finansowe	0,00	5 253,50
H	Koszty finansowe	133,67	0,00
I	Odsetki	0,00	0,00
II	Umorzone pożyczki	0,00	0,00
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
V	Pozostałe koszty operacji finansowych	133,67	0,00
I	ZMIANA STANU FUNDUSZU (F+G-H)	56 095,76	-203 393,80
J	Podatek dochodowy	0,00	0,00
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
L	ZMIANA STANU FUNDUSZU (I-J-K)	56 095,76	-203 393,80

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH NA DZIEŃ 31.12.2019 ROKU

NARODOWY INSTYTUT WOLNOŚCI -CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Poz.	Pozycje rachunku przepływów pieniężnych	rok 2019	rok 2018
1	2	3	4
A	Przepływ środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zmiana stanu funduszu	56 095,76	-203 393,80
II	Korekty razem	-122 211 912,12	-81 996 443,45
1.	Amortyzacja	151 737,00	12 446,58
2.	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych ¹⁾	0,00	0,00
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy: zapłacone i zarachowane)	-3 951,55	-1 656,63
4.	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	0,00	0,00
5.	Zmiana stanu rezerw	160 855,41	251 357,32
6.	Zmiana stanu zapasów	0,00	0,00
7.	Zmiana stanu należności (netto)	-410 273,40	-2 260 620,04
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	423 668,57	2 291 550,97
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	60 284,24	285 004,96
10.	Inne korekty ²⁾	-122 594 232,39	-82 574 526,61
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I +/- II)	-122 155 816,36	-82 199 837,25
B	Przepływ środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy	0,00	0,00
1.	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
2.	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz inwestycji w wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
3.	Zbycie innych aktywów finansowych w tym:	0,00	0,00
	a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
	b) w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
	- zbycie aktywów finansowych	0,00	0,00
	- dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00
	- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	0,00	0,00
	- odsetki	0,00	0,00
	- inne wpływy z aktywów finansowych	0,00	0,00
4.	Inne wpływy inwestycyjne	0,00	0,00
II	Wydatki	308 607,67	297 451,54
1.	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	308 607,67	297 451,54
2.	Inwestycje w nieruchomości oraz inwestycje w wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
3.	Nabycie innych aktywów finansowych w tym:	0,00	0,00
	a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
	b) w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
	- nabycie aktywów finansowych	0,00	0,00
	- udzielone pożyczki długoterminowe	0,00	0,00
4.	Inne wydatki inwestycyjne	0,00	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I - II)	-308 607,67	-297 451,54

Poz.	Pozycje rachunku przepływów pieniężnych	rok 2019	rok 2018
1	2	3	4
C	Przepływ środków pieniężnych z działalności finansowej		0,00
I	Wpływy	132 974 104,32	84 551 818,76
1.	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0,00	0,00
2.	Kredyty i pożyczki	0,00	0,00
3.	Emisja dużych papierów wartościowych	0,00	0,00
4.	Inne wpływy finansowe	132 974 104,32	84 551 818,76
II	Wydatki	10 375 920,38	1 975 635,52
1.	Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00	0,00
2.	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0,00	0,00
3.	Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
4.	Splaty kredytów i pożyczek	0,00	0,00
5.	Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
6.	Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
7.	Odsetki (zapłacone i do zapłaty)	0,00	0,00
8.	Inne wydatki finansowe	10 375 920,38	1 975 635,52
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I - II)	122 598 183,94	82 576 183,24
D	Przepływy pieniężne netto razem (A III +/- B III +/- C III)	133 759,91	78 894,45
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych w tym:	133 759,91	81 311,45
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
F	Środki pieniężne na początek okresu	130 046,42	51 151,97
G	Środki pieniężne na koniec okresu	263 806,33	130 046,42
	- z ograniczonej możliwości dysponowania ZFŚS	25 021,35	16 079,45

ZESTAWIENIE ZMIAN FUNDUSZU
NARODOWY INSTYTUT WOLNOŚCI-CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
za okres od 01.01. - 31.12.2019 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2018
1	2	3	4
I	Stan funduszy własnych BO	-152 241,83	0,00
	- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
IA	Fundusz własny po korektach na BO	-152 241,83	0,00
1.	Fundusz	51 157,97	51 151,97
1.1	Stan na początek okresu	51 157,97	0,00
	a) zwiększenia (fundusz z aktualizacji środków trwałych)	0,00	51 151,97
	(zmiana stanu)	0,00	0,00
	b) zmniejszenia	0,00	0,00
1.2	Stan na koniec okresu	51 157,97	51 151,97
2.	Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych	0,00	0,00
2.1	Stan na początek okresu	0,00	0,00
	a) zwiększenia	0,00	0,00
	b) zmniejszenia	0,00	0,00
2.2	Stan na koniec okresu	0,00	0,00
3.	Zmiana stanu funduszu z lat ubiegłych	0,00	0,00
3.1	Stan na początek okresu	-203 393,80	0,00
	- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
3.2	Zmiana stanu funduszy z lat ubiegłych na początek okresu po korektach	-203 393,80	0,00
	a) zwiększenia	0,00	0,00
	b) zmniejszenia (pokrycie zmiany stanu)	0,00	0,00
3.3	Zmiana stanu funduszy z lat ubiegłych na koniec okresu	-203 393,80	0,00
4.	Zmiana stanu funduszu roku bieżącego	56 095,76	-203 393,80
II	Fundusze własne na koniec okresu	-96 146,07	-152 241,83

Narodowy Instytut Wolności

Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

**DODATKOWA INFORMACJA I OBJAŚNIENIA
DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

**NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI -
CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO**

ZA ROK OBROTOWY 2019

**DODATKOWA INFORMACJA I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO**
1.1) SZCZEGÓŁOWY ZAKRES ZMIAN WARTOŚCI GRUP RODZAJOWYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH, WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH ORAZ INWESTYCJI DŁUGOTERMINOWYCH, ZAWIERAJĄCY STAN TYCH AKTYWÓW NA POCZĄTEK ROKU OBROTOWEGO, ZWIĘKSZENIA I ZMNIĘSZENIA
**Zmiany stanu aktywów trwałych w 2019 roku
wartość początkowa według grup rodzajowych**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości niematerialne i prawne	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem od kol. 4 do kol. 8	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	Stan na 01.01.2019 r.	297 305,52	0,00	0,00	612 203,23	0,00	20 867,38	633 070,61	x	x
B	Zwiększenia razem z tego:	360 673,36	0,00	0,00	97 232,60	0,00	27 677,45	124 910,05	x	x
1	z zakupu	327 463,36	0,00	0,00	97 232,60	0,00	27 677,45	124 910,05	x	x
2	rozliczenia środków trwałych w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
3	środki w użyczeniu	33 210,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
4	odpis aktualizujący przywrócenie wartości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
5	inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
C	Zmniejszenia razem z tego:	0,00	0,00	0,00	7 576,80	0,00	0,00	7 576,80	x	x
1	sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
2	likwidacja	0,00	0,00	0,00	7 576,80	0,00	0,00	7 576,80	x	x
3	darowizna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
4	odpis aktualizujący przywrócenie wartości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
5	inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
6	rozliczenia środków trwałych w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
D	Stan na 31.12.2019 r.	657 978,88	0,00	0,00	701 859,03	0,00	48 544,83	750 403,86	x	x

Zmiany stanu aktywów trwałych w 2019 roku umorzenia według grup rodzajowych										
Lp.	Wyszczególnienie	Wartości niematerialne i prawne	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem od kol. 4 do kol. 8	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	Stan umorzeń na 01.01.2019 r.	210 304,52	0,00	0,00	414 199,27	0,00	20 867,38	435 066,65	x	x
B	Zwiększenia razem z tego:	173 358,35	0,00	0,00	144 679,64	0,00	10 674,75	155 354,39	x	x
1	naliczenie umorzeń	173 358,35	0,00	0,00	144 679,64	0,00	10 674,75	155 354,39	x	x
2	odpis aktualizujący	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
3	inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
C	Zmniejszenia razem z tego:	0,00	0,00	0,00	7 576,80	0,00	0,00	7 576,80	x	x
1	sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
2	likwidacja	0,00	0,00	0,00	7 576,80	0,00	0,00	7 576,80	x	x
3	darowizna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
4	odpis aktualizujący	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
5	inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
D	Stan umorzeń na 31.12.2019 r.	383 662,87	0,00	0,00	551 302,11	0,00	31 542,13	582 844,24	x	x
E	Wartość netto na 01.01.2019 r.	87 001,00	0,00	0,00	198 003,96	0,00	0,00	198 003,96	x	x
F	Stan na 31.12.2019 r.	274 316,01	0,00	0,00	150 556,92	0,00	17 002,70	167 559,62	x	x

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na dzień 31 grudnia 2019 roku nie posiadał inwestycji długoterminowych.

1.14) WYKAZ ISTOTNYCH POZYCJI CZYNNYCH I BIERNYCH ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH, W TYM KWOTA CZYNNYCH ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH KOSZTÓW STANOWIĄCYCH RÓŻNICĘ MIĘDZY WARTOŚCIĄ OTRZYMANYCH FINANSOWYCH SKŁADNIKÓW AKTYWÓW A ZOBOWIĄZANIEM ZAPŁATY ZA NIE

a) rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne		
Stan	krótkoterminowe	długoterminowe
na dzień 01.01.2019	0,00	0,00
na dzień 31.12.2019	412 212,73	0,00

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w NIW-CRSO utworzono rezerwy na:

- ✓ planowane do wypłaty w 2020 roku nagrody jubileuszowe w kwocie 16 875,00 zł;
- ✓ dodatkowe wynagrodzenia roczne (wprowadzone zarządzeniem nr 3/3/2019 Dyrektora NIW-CRSO z dnia 12 marca 2019 roku) wraz ze składkami ZUS od pracodawcy i Fundusz Pracy w kwocie 377 344,24 zł;
- ✓ zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 17 993,49 zł.

Wykaz biernych rozliczeń kosztów:

Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne	Kwota
Umowy o dzieło	8 700,00
Energia elektryczna za XI/2019	1 573,10
Energia elektryczna za XII/2019	1 494,84
Usługi transportowe za XII/2019	47,01
Usługi pocztowe za XII/2019	5 374,00
Usługi telekomunikacyjne za XII/2019	804,54
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	16 875,00
Rezerwa na dodatkowe wynagrodzenia roczne	315 399,73
Rezerwa na składki społ. płacone przez pracodawcę i Fundusz Pracy od dodatkowych wynagrodzeń rocznych	61 944,51
Razem	412 212,73

Prezentacja w Bilansie – Pasywa w pozycji B. I. „Rezerwy na zobowiązania”.

b) rozliczenia międzyokresowe czynne

Rozliczenia międzyokresowe czynne		
Stan	krótkoterminowe	długoterminowe
na dzień 01.01.2019	0,00	0,00
na dzień 31.12.2019	53 433,82	43 152,61

Wykaz czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych - krótkoterminowych:

Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne – krótkoterminowe	Kwota
Prenumerata prasy	30 430,87
Usługa dostępu do systemu informacji prawnej LEX	18 106,83
Polisa ubezpieczenia	4 896,12
Razem	53 433,82

Prezentacja w Bilansie – Aktywa w pozycji B. IV. „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe”.

Wykaz czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych - długoterminowych:

Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne – długoterminowe	Kwota
Usługi potwierdzenia tożsamości użytkowników poczty elektronicznej (2020 – 2021)	11 696,69
Usługa dzierżawy serwera (2020 – 2022)	31 455,92
Razem	43 152,61

Prezentacja w Bilansie – Aktywa w pozycji A. V.2. „Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe – inne rozliczenia międzyokresowe”.

c) rozliczenia międzyokresowe dotyczą dotacji w ramach programu Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 – przejętych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Stan	Aktywa	Pasywa
na dzień 01.01.2019	0,00	670 421,31
na dzień 31.12.2019	0,00	269 629,63

Prezentacja w Bilansie – Aktywa w pozycji B.II.5. „Należności pozostałe”.

c) rozliczenia międzyokresowe przychodów

Stan	Aktywa	Pasywa
na dzień 01.01.2019	0,00	285 004,96
na dzień 31.12.2019	0,00	441 875,63

Na rozliczenia międzyokresowe przychodów składają się:

- ✓ krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów – 221 897,03 zł;
- ✓ długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów – 219 978,60 zł.

Prezentacja w Bilansie – Pasywa w pozycji B.IV.1. – „Inne rozliczenia międzyokresowe”.

2.9) PONIESIONE W OSTATNIM ROKU I PLANOWANE NA NASTĘPNY ROK NAKŁADY NA NIEFINANSOWE AKTYWA TRWAŁE

Poniesione wydatki inwestycyjne w roku 2019 (§ 6130, § 6140)	308 607,67 zł
Planowane wydatki inwestycyjne w roku 2019	20 205 000,00 zł
Planowane wydatki inwestycyjne w roku 2020	2 150 000,00 zł

4. OBJAŚNIENIA STRUKTURY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH PRZYJĘTYCH DO RACHUNKU PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzony został metodą pośrednią.

Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej wyniosły:	– 122 155 816,36 zł
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej wyniosły:	– 308 607,67 zł
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej wyniosły:	122 598 183,94 zł
Przepływy pieniężne netto razem wyniosły:	133 759,91 zł

5.3) PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W ROKU OBROTOWYM, Z PODZIAŁEM NA GRUPY ZAWODOWE

Przeciętna liczba zatrudnionych w roku 2019 /w etatach/
52,5

Przeciętna liczba zatrudnionych w roku 2019 dotyczy stanowisk nierobotniczych.

5.6) WYNAGRODZENIE FIRMY AUDYTORSKIEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1813) roczne sprawozdanie finansowe NIW-CRSO podlega badaniu przez firmę audytorską, zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.) i w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1421, z późn. zm.).

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, po zasięgnięciu opinii Rady Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, dokonał wyboru firmy audytorskiej w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843).

Z wybraną firmą audytorską została zawarta umowa na przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego za rok 2018 oraz 2019.

W 2019 roku firmie audytorskiej zostało wypłacone wynagrodzenie w wysokości 19 680,00 zł za przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego za 2018 rok.

Wysokość wynagrodzenia za przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego za 2019 rok wynosi 17 220,00 zł.

10. INNE INFORMACJE NIŻ WYMIENIONE POWYŻEJ, JEŻELI MOGŁYBY W ISTOTNY SPOSÓB WPŁYNAĆ NA OCENĘ SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ ORAZ WYNIK FINANSOWY JEDNOSTKI

Na dzień 31.12.2019 r. w NIW-CRSO nie były prowadzone sprawy sądowe, czyli nie ma należności dochodzonych na drodze sądowej.

Sprawozdanie sporządzane jest łącznie ze sprawozdaniem Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, którego dysponentem jest Dyrektor NIW-CRSO.

Informacje wymienione we wzorze Dodatkowych informacji i objaśnień (wg załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.) nie zostały zamieszczone w niniejszych Dodatkowych informacjach i objaśnieniach, ponieważ:

- nie dotyczą NIW-CRSO (1.6; 1.8; 1.9; 1.10; 1.16; 1.18; 2.1; 2.2; 2.4; 2.5; 2.12; 3; 5.2; 5.4; 5.5; 7.1; 7.2; 7.3; 7.4; 7.5; 7.6; 8.1; 8.2; 9) albo
- nie wystąpiły w NIW-CRSO w 2019 roku (1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11; 1.12; 1.13; 1.15; 1.17; 1.18; 2.3; 2.6; 2.7; 2.8; 2.10; 2.11; 5.1; 6.1; 6.2; 6.3).